

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

E de ipso subiecto nata est haberi et etiā que nata est haberi de alijs per rationē eius/sive sint inferiora cōtenta sub ipso/sive attributa ad ipsum tanq̄ ad primū dicitur vna virtualiter. ¶ Quinta conclusio et vltima: Quelibet scientia habens pro subiecto priō et adequato aliqd̄ cōmune ad plura paritalia subiecta specie distincta que in tali scientia cōsiderant̄ / s̄m pprias et speciales rōnes eorū est vna solū vnitare potentiali, seu genere remoto: qz talis sciētia est respectu multorū cōplexorū: ad que nō inclināt virtualiter / s̄ t̄m potentialiter et in vniuersali. Et istis patet quid sit dicendū ad dubiū.

Dubitat tertio

vtum ad philosophum naturalem pertineat considerare de omnibus rebus? Et videtur q̄ non: quia nulla scientia considerat de omnibus rebus: igitur philosophia nō considerat de omnibus rebus. Consequentia est nota: et antecedens probatur: quia videretur q̄ omnes alie scientie superfluerent. ¶ Itē dicit Aristot. primo posteriorum q̄ scientia est necessariorū et impossibilium aliter se habere: sed nō omnes res sunt necessarie: immo potius contingentes: igitur. ¶ Preterea si philosophia consideraret de omnib⁹ rebus/sequeretur q̄ esset cōmuni⁹ vel saltē ita cōmunis sicut metaphysica: qd̄ est falsum. ¶ Item philosophia naturalis nō habet cōsiderare de ista cōclusionē/ triangulus habet tres angulos equales duobus rectis: sed solū geometer habet de illa cōsiderare: igitur. ¶ In oppositū arguit: qz naturalis philosophia habet cōsiderare oīa q̄b⁹ cōueniunt passionibus naturalibus: cuiusmodi sunt mobile et immobile/ generabile et ingenerabile/ corruptibile et incorruptibile: sed ille fere cōueniunt omnib⁹ rebus saltē disunctim: qz oīs res videtur esse generabilis vel ingenerabilis/ corruptibilis vel incorruptibilis/ mobilis vel immobilis. Pro solutione supponit q̄ scientia dicit̄ haberi de aliquo tripliciter. Vno mō tanq̄ de cōclusionib⁹ demonstratis: et sic dicit q̄ scientia est necessariorū et impossibilium aliter se habere. i. cōclusionū necessariorū/ que non dicunt̄ necessarie eo q̄ necessario sunt: qz aliqui sunt/ et aliqui nō sunt: sed dicuntur necessarie: qz stante scatione terminorū ipse sunt necessario vere si formen̄: vel qz impossibile est aliter esse / q̄ ipse scant scatione totali et stante scatione terminorū. Alio mō d̄ eē scientia de aliquo tanq̄ de terminis ex q̄b⁹ cōponit̄ talis conclusio. Tertio mō tanq̄ de reb⁹ scatis p̄ illam cōclusionē: et sic de reb⁹ naturalib⁹ habem⁹ scientiā tanq̄ de illis que scant̄ p̄ terminos cōclusionis. Et per hoc solunt̄ multe auctes: et de hoc magis visum est in primo postertorū. Pro solutione autē dubij ponunt̄ alique cōclusiones. ¶ Prima: Nulla scientia ē demonstratiua oīm cōclusionū quarūlibet scientiarū: qz si sic/ omnes alie scientie superfluerent: et etiā si esset aliq̄ talis/ maxime esset metaphysica: sed hoc non: qz metaphysica non habet demonstrare cōclones geometricas: igitur. ¶ Secūda cōclusio: Ad metaphysicū solū spectat cōsiderare de rebus omnib⁹/ et formare cōclusiones de terminis significantib⁹ illas res scibiles per ipsam metaphysicam. Nam nulla scientia habet cōsiderare vtrū aliqua res sit eadem cum alia vel diuersa nisi metaphysica: et vtrū triangulus sit idem cum hoc qd̄ est habere tres vel diuersum: immo videtur q̄ nulla scientia habet scire de aliqua re siue in speciali/ siue in generali quid ipsa est nisi metaphysica. Unde physica bene scit quomodo generant̄ asini

Seco. in p/ logo. q. 4. sol. 2. argu.

et capre: et quales sunt operationes eorū: sed ipsa nescit precise quid est lapis vel asinus. ¶ Tertia conclusio: Ad scientiam naturalem spectat cōsiderare de omnibus rebus saltē specialibus/ puta tertio modo tanq̄ de his que significantur per terminos suarū conclusionū. Nam habet considerare de omnibus quibus cōueniunt passionibus naturales que videntur cōuenire omnibus rebus. Et dicitur notanter specialibus: quia non videt̄ q̄ philosophia habeat considerare ista: puta ens / res / quidditas / sed solum metaphysica: immo si ponerentur in aliqua cōclusionē in scientia naturali nō terminarent̄ per philosophiam naturalem / sed per metaphysicam. Et per hoc soluit̄ dubiū. ¶ Et tunc ad tertium articulum sit:

Conclusio

responsalis: De rebus naturalibus est scientia ad sensum dictum in tertio dubio. Et corpus sub ratione naturalitatis est subiectum primū philosophie naturalis tradite ab Aristote. non tamen philosophie complete tradite / sed ens finitum: vt visum est in primo articulo. Ad rationes. ¶ Ad primā patet quid sit dicendum. ¶ Ad secundam dicitur q̄ de rebus singularibus non videt̄ haberi pprie scientia / cum nō habeant pprias passiones / sed solum passiones suorū superiorū: non tamen est simpliciter negandum q̄ non sint scibiles. ¶ Ad tertiam dicitur q̄ non sequitur: si aliquod intelligibile sit sensibile / q̄ ppter hoc sensus sit intellectus: immo omne sensibile est intelligibile. ¶ Ad quartam et ad quintam patent solutiones ex dictis.

Seco. 7. me taph. q. 15. declarat q̄lter singulari re sit scibile et intelligibile.

Boniam quidem

O intelligere et scire contingit circa omnes sciētias: quarū sunt principia aut cause aut elementa ex horū cognitione. Tunc em̄ arbitramur cognoscere vnum qd̄q̄ cum causas primas et prima p̄ncipia cognoscimus et vsq̄ ad elementa: manifestum quidem quot et que sunt / circa principia scientie que de natura est prius determinare tentandum. Innata autē est ex notioribus nobis via et certioribus / in certiora nature et notiora: nō em̄ eadē sunt nobis nota et simpliciter.

Iste est liber physicorū Aristotē. in q̄ ipse determinat de reb⁹ naturalib⁹. Et diuidit̄ in duas partes. i. in partē proemiale / et partē executiuā. In parte proemiali ostendit tres cōclones. ¶ Prima: In scientia naturali prius determinandū est de causis principijs et elementis rerū naturalium q̄ de causatis principiat̄ et elementatis: qz pri⁹ determinandū est de illis / ex q̄rū cognitione aliq̄ fiunt cognita: Sed ex cognitione causarū et principiorū fiunt nobis nota causata et principiat̄: qz putam⁹ scire rem / cū causas ei⁹ cognoscim⁹. ¶ Secūda conclusio: In scientia naturali debem⁹ pcedere a cōpositis siue ab effectib⁹ ad simplicia siue principia: qz oportet procedere ex his q̄ sunt nobis notiora: s̄ cōposita et causata sunt nobis notiora q̄ siue cause: igitur et c. Vno: p̄t̄: qz cōposita sensibilia sunt notiora nobis: mō innata est nobis